

KLİNİK DENEYSEL
EPİDEMİYOLOJİ

Klinik Deneysel Epidemiyoloji

- Çeşitli tedavi yöntemlerinin etkinliğinin değerlendirildiği araştırma türüdür.
-

Deney Popülasyonu

- Araştırmada yapılacak girişimin uygulanacağı deney ve kontrol gruplarıdır.
- Örneklem seçiminde deneklerin hangi kriterler doğrultusunda seçileceği açık ve net bir şekilde yazılmalıdır.
- “Randomizasyon yöntemi” ile seçilen deney ve kontrol grubu birbirine benzer olmalıdır.
-

Müdahale (Deneysel) Arařtırmalar

- “ Popölasyondan belirli kriterlere uygun bir araştırma grubu seçilir
- “ Seçilen gruptaki bireylerin yaş, cinsiyet, hastalığın düzeyi vb. açısından benzer olması önemlidir.
- “ Randomizasyon yöntemi ile gruplar rastgele olarak deney ve kontrol gruplarına ayrılır.

Deney Popülasyonu

- Tek kör yöntemi: araştırma kapsamında yer alan deneklere hangi yöntemin uygulanacağını araştırmacı tarafından bilinip, katılımcı tarafından bilinmemesidir.
- Çift kör yöntemi: araştırma kapsamına alınan deneklerin ve araştırmacının hangi gruplarda deneklerin yer aldığını ve hangi gruba hangi yöntemin uygulanacağını bilinmediği seçim yöntemidir.
- Amaç: yanlılığı ortadan kaldırmaktır.
-

Deney Popülasyonu

- Diğer önemli nokta, müdahale yönteminin standartize edilmesidir (protokoller oluşturulması)
- Katılımcı-araştırmacı işbirliği oldukça önemli ve gereklidir.
- Hazırlanan prosedür ve protokollere hem katılımcı hem de araştırmacı uymak durumundadır.
- Ön uygulama araştırmadaki olumsuzlukların giderilmesi ve öngörülmesi açısından oldukça önemlidir.

○

- “ Deney grubuna etkinliği ölçülecek müdahale, kontrol grubuna rutinde kullanılan tedavi veya plasebo uygulanır.
- “ Plasebo farmakolojik özelliđi olmayan; renk, koku, tad ve ambalaj yönünden müdahale materyaline benzeyen madde vb. dir.
- “ Müdahale tüm bireylere standart olarak uygulanmalıdır (yer, zaman, konfor vb)

Parametre

- Uygulanacak müdahale yönteminin etkinliğini en objektif şekilde ortaya koyacak olan ölçüte parametre denilmektedir.
- Parametreler ile neden-sonuç ilişkisi kurulmakta; parametrenin olaya etkisi değerlendirilebilmektedir.
- Doğru şekilde parametrelerin belirlenmesi oldukça önemlidir.

Parametre

- “ Yeterli müdahale uygulaması yapıldıktan sonra, etkinin sonucu çeşitli parametreler kullanılarak ölçülür.
- “ Kullanılan parametreler; hastalık insidansı, ölüm, hızı, yaşam süresi, komplikasyon hızı, iyileşme hızı ve benzerleri olabilir.
- “ Parametrelerin de hastalarda standart yöntemlerle ölçülmesi gerekir.

Avantajlar

- İncelenen faktörler araştırıcının kontrolü altındadır
- Diğer tüm deęişkenler sabit tutulabilir
- Randomizasyon kolaydır
- Neden-sonuç ilişkisi tam ve doğru şekilde saptanabilir
- Deneysel kořullar istendięi zaman ve sayıda tekrarlanabilir
- Ancak; deneysel kořullar gerçek hayattaki ile her zaman birebir aynı deęildir